

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש מושב שני

פרוטוקול מס' 393
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, י"ט באייר התשפ"ד (27 במאי 2024), שעה 11:00

סדר היום:

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (קרן כספית וקרן מועדים קבועים), התשפ"ד-2024

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
אלי דלל
שרן מרים השכל
משה סולומון
חמד עמאר
יצחק פינדרוס
אליהו רביבו

מוזמנים:

אמיר וסרמן	– יועץ משפטי, רשות לניירות ערך
אורית שרייבר	– מנהלת מערך החקיקה, רשות לניירות ערך
ענבל פולק	– מנהלת מחלקת השקעות, רשות לניירות ערך
אורנה נחום	– מנהלת יחידת ייעוץ משפטי במחלקת השקעות, רשות לניירות ערך
מאיה גרטי גלבו	– מנהלת יחידת פיתוח חדשנות פיננסית, רשות לניירות ערך
טל ישראלי	– אגף תקציבים, משרד האוצר
טובי הריס	– סגנית מנהל מחלקת שווקים בפועל, רשות התחרות
אורן בוטא	– יו"ר תנועת העצמאיים
בנימין ויזל	– אבא של אלקנה ויזל ז"ל
יעקב הרשקוביץ	– אבא של יוסי הרשקוביץ ז"ל
עמית סרוסי	– אחות של אלמוג סרוסי החטוף בעזה.
גיל ורד	– מטה משפחות החטופים.
אודי גורן	– בן דוד של טל חיימי ז"ל
שרי גת	– דודה של כרמל גת החטופה בעזה

ייעוץ משפטי:

שלומית ארליך

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

איה לינצ'בסקי

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (קרן כספית וקרן מועדים קבועים), התשפ"ד-2024היו"ר משה גפני:

בוקר טוב. אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכספים. אודי קורן ממטה החטופים מבקש להקרין סרטון, בבקשה.

(מוקרן סרטון חטיפת התצפיתניות מנחל עוז)

תמר עשת:

שמי תמר עשת, בת דודה של אביתר דוד. אביתר נחטף ממסיבה ברעים והשבוע, כשפורסמו הסרטונים וכולם הזדעזעו מחדש, זה כמעט הכעיס אותי. אמרתי, יכול להיות שהעם שלנו שכח מה קרה פה ב-7 לאוקטובר? שאנחנו צריכים את הסרטון הזה? שההורים של הבנות האלה נאלצו לשחרר את הרגעים הכי קשים של הילדות שלהן לעיני כל הציבור, רק כדי להזכיר לנו כי אנחנו לא זוכרים מה קרה שם? איך שרפו אנשים בחיים, איך עשרה מחבלים היו יחד על מורן סטלה ינאי כדי למשוך אותה לרצועת עזה? איך הם שידרו לייב בפייסבוק איך שהם מעבירים נער דלת דלת שיצעק בעברית לאנשים לצאת כדי לטבוח בהם. אנחנו שכחנו את זה? אנחנו? שמבקשים מכל העולם לא לשכוח את זה, שכחנו את זה?

גם לאביתר יש שלושה סרטונים של החטיפה, כי היה להם זמן. הוא נחטף ב-09:00 בבוקר וצה"ל עוד לא התקרב להציל אותו, עוד לא התקרב לאזור בכלל. היה להם זמן אז הם צילמו תוך כדי בטלפונים, העלו לאינסטגרם שלהם. זו המציאות, זה לא מידע חדש. זה איך שהן היו נראות לפני מושנה חודשים כמעט. זה מה שהן עוברות לא במשך שלוש דקות ולא במשך 13 דקות של הסרטון המלא, זה מה שהן עוברות במשך שמונה חודשים.

אנחנו לא צריכים סרטון כדי להיזכר בזה כי אנחנו אמורים לקום עם זה כל בוקר. אנחנו אמורים כל בוקר לחשוב על התמונות שלהן. לחשוב על העדות של עמית סוסנה. לחשוב על הירש שנחטף אחרי שהיד שלו נקטעה. זו המציאות בין אם יש תמונות ובין אם לא. בין אם היום ראינו את הסרטונים האלה ובין אם לא. הם קיימים. הם תעדו עשרות אם לא מאות סרטונים כאלה. אנחנו, העם שלי, לא אמור לשכוח את זה לרגע, גם אם אין סרטון חדש להוציא.

האלימות הזו לא הייתה רק ב-7 לאוקטובר, היא ממשיכה יום יום שעה שעה תוך כדי הרעבה ועינויים. אנחנו עם שמקדש חיים. בצבא שלנו, לא מקבלים עיטור עוז לפי כמה מחבלים הרגת, מקבלים עיטור עוז על כמה יהודים הצלת. כי זה העוז של המדינה שלנו. זה הכוח שלנו, אלה הערכים שלנו. בלעדיהם אין לנו מדינה. אין לנו עתיד, אין לי איפה לגדל ילדים אם אלה לא הערכים שלנו, לקדש את החיים. להוציא את האנשים האלה מהעיני שלא נמשך שלוש דקות אלא נמשך עוד מעט שמונה חודשים.

בקרוב לא יהיה לנו את מי להציל, בקרוב יהיו רק ארונות להחזיר ואני לא מוכנה לקבל את זה כי זה לא יהיה ניצחון. כמה מחבלים שלא נביס זה לא יהיה ניצחון אם לא קודם כל נגן על האזרחים שלנו ונוציא אותם מהעיני הזה. לא ניתן להם להירקב במשך חודשים, מורעבים, מאוימים בעינויים שאני יכולה להגיד בתור משפחה של גבר צעיר, אני אפילו לא יודעת מה הוא עובר כי עוד לא שמעתי עדות, לא שמעתי מישהו מהקבוצה שלו שיועד לספר לי מה עושים להם שם.

אני הולכת לישון עם זה כל לילה וקמה עם זה כל בוקר, עם התמונות האלה ועם התמונות של אביתר ושל כל החטופים. אני מצפה שככה גם המנהיגים שלי יהיו ושלא נשכח את הערכים שלנו, כי אין לנו זכות קיום בלעדיהם. אין לנו זכות קיום בלי ערך החיים, בלי להוציא אנשים מעינויים קשים שהם עוברים רק כי במקרה הם יצאו למסיבה או ישנו בבית שלהם, או התארחו אצל משפחה או היו בהגנה עלינו ולא הפקירו עמדה כדי להגן עלינו, כדי לדווח לחיילים שלנו לאן הם צריכים להגיע, כשאליהם לא הגיעו. לא הגיעו לאביתר ולא הגיעו לאלמוג. זה הרגע לעשות את התיקון כל עוד אפשר, כל עוד יש את מי להחזיר. הזמן הוא קריטי, תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. בנימין ויזל, בבקשה.

בנימין ויזל:

שמי בנימין ויזל, אבא של אלקנה ויזל השם יקום דמו, בעלה של גלית שתחיה ואביהם של אבינועם אברהם, יעל דוד, אלומה רחל וערגה, שחגגה שנה להיוולדה בשבוע שאלקנה נהרג לפני ארבעה חודשים באסון קריסת המבנים.

אני אגרונום ואני עובד בעיקר עם חקלאים בדרום, אני מכיר הרבה חקלאים מקיבוצי העוטף ומהמושבים. מעל 20 מההרוגים מהקיבוצים הכרתי באופן אישי, חברים שלי. אני מכיר את המשפחות שלהם, אני מכיר חטופים וכואב את כאבם יום יום. יחד עם זה, אנחנו כואבים כאב של מדינה שלמה שנמצאת כרגע במערכה על כבודה ועל עתידה.

אחיו התאום של אלקנה גלה משדרות אחרי שמחת תורה, ברגע שהיה אפשר לצאת מהבית ועד היום לא חזר. הוא ומשפחתו, ארבעה ילדים, לא חזרו כי הם אינם מסוגלים כרגע לגור במקום שיש חשש שלא יוכלו לישון בשקט בלילה ויהיו אזעקות ויצטרכו ללכת לממ"ד. נכון שזה יכול לקרות בכל מקום שהם נמצאים, אבל בשדרות כרגע אי אפשר לדעת שזה לא יקרה וזה קורה עדיין כמעט כל יום.

הדרך היחידה שהשקט יחזור לדרום לצפון ולמדינה זה שיהיה מיטוט בעל משמעות, שאף אחד מאויבינו לא יחשוב שהוא יכול להרים את הראש בלי שיחטוף כדור. אף אחד מאויבינו שלא ינסה לעשות משהו שיפגע במדינה שלנו כי יבין את המחיר שהוא משלם על זה.

ברור שכולנו רוצים שהחטופים יחזרו ואנחנו מאמינים באמונה שלמה שרק לחץ בלתי פוסק והמאמצים העילאיים שהחילים שלנו עושים במשך חצי שנה ויותר, כשהם לא רואים את הבית, לא ישנים כמו שצריך, לא מתקלחים, לא אוכלים כמו שצריך, קר להם חם להם, לא מורידים את הנעלים עשרות ימים וממשיכים להילחם למען כולנו בידיעה ברורה שהניצחון הוא זה שלא יהיה אף ילד שלא יוכל ללכת לישון בשקט בלילה מחשש של מחבל ושאף אבא לא יבטיחו לילדים הבטחות שהם לא יכולים לעמוד בהם כי פתאום יצוץ מישהו וישנה את ההבטחה שלהם כדי שהילד יוכל ללכת לישון בשקט.

אלקנה השאיר צוואה שהדהדה בכל העולם. הוא ביקש בכל לשון של בקשה: "אם אתם קוראים את המילים האלה כנראה שקרה לי משהו. קודם כל, במקרה שנחטפתי לשבי החמאס אני דורש שלא תעשה שום עסקה לשחרור של אף מחבל כדי לשחרר אותי. הניצחון המוחץ שלנו יותר חשוב מהכול. אז אנא, פשוט תמשיכו לפעול בכל הכוח כדי שהניצחון שלנו יהיה כמה שיותר מוחץ. אולי נפלתי בקרב, כשהייל נופל בקרב זה עצוב. אנחנו דור של גאולה, אנחנו כותבים את הרגעים הכי משמעותיים בהיסטוריה של העם שלנו".

מעולם לא היינו בנקודת זמן שבה יש לנו כל כך הרבה יכולת לעשות בשביל להביא לעצמאותנו האמיתית והשלמה והמוחלטת. לכל מי שבחר לגור במדינה הזאת ולחיות במדינה יש חובה, כמו שהיה לדורות הקודמים, לעשות כל מה שאפשר כדי שאף אחד לא יוכל להפריע לנו, לא מבפנים ולא מבחוץ.

אנחנו סומכים עליכם היושבים בבית הזה. כבוד היושב-ראש הוועדה וכל חברי הכנסת, אנחנו בטוחים ביטחון מלא שבכוחכם לקבל החלטות משמעותיות ואנחנו בטוחים שאתם יודעים שרוב העם עומד אחריכם בכל החלטה שהיא, אמיצה ונועזת ככל שתהיה, כדי להביא שקט וביטחון לכל תושבי המדינה, ביטחון מבפנים וביטחון מבחוץ. אז אנחנו מבקשים מכם בכל לשון של בקשה, תעשו כל מה שצריך, העולם לא אמור להכתיב לנו, העולם לא בהכרח רוצה את מה שטוב לנו. את מה שטוב לנו אנחנו יודעים וחובתנו לעשות. העם מיפה את כוחכם, עלו והצליחו, תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. יעקב הרשקוביץ, בבקשה.

יעקב הרשקוביץ:

בוקר טוב. שמי יעקב הרשקוביץ, כך קראו לי עד ה-10 לנובמבר, אז הפכתי להיות אבא של יוסי הרשקוביץ. יוסי הרשקוביץ. בן 44 מנהל בית ספר פלך בירושלים, אבא לחמישה ילדים שבשמחת תורה חוזר הביתה מבית הכנסת ואומר להדס אשתו יש מלחמה ומתחיל לארוז את הדברים. היא אומרת לו, תחשוב רגע, אתה אבא לחמישה ילדים, יש לך 600 תלמידים על הראש, אתה חולה צליאק, אתה כבר חתיאר, מה אתה הולך לעשות בדיוק? הוא אומר עכשיו יש מלחמה ועם ישראל קורא לי כרגע.

ב-27 לאוקטובר כשהם נכנסים הוא שולח מסר לתלמידים שלו בבקשה מאוד פשוטה, השנה שהייתה הייתה שנה של רעל במדינה, בלשון המעטה, ימין שמאל חרדים, מה לא. הבקשה שלו לתלמידים שלו בבקשה לא לדבר לשון הרע על אף אחד. אין חרדים, אין ימין, אין שמאל, יש יהודים וככה צריך להתנהג. הוא מציין שבתקופת בתקופת אחאב המלך ישראל מנצחים בכל המלחמות למרות שעבדו את הבעל, זה כי הם היו מאוחדים, זו הסיבה היחידה.

אני רוצה את החטופים פה, כבר אתמול. שבע מלחמות אנוכי, מיום כיפור, מלחמת ההתשה, שלום הגליל. לצערי אני מבין מה זו מלחמה ויודע מה איבדתי. אני יודע גם מה הייתה הצוואה שלו. פרסמתי למרות שעמדה לי על הראש שיחה שלי אתו שנשמרה בטלפון, ב-11 לחודש הוא אמר לי, מה שנעשה בעוטף זה כמו לשחרר את מיידנק. אם אנחנו לא מסיימים את העבודה עד אחרון העמלקים, אין לנו מה לחפש פה. עם ישראל לא יוכל לשבת לבטח בארצו.

אני בוכה ביום יום, יש לי חברים רבים בעוטף, אני מנהל עמותה של חולי סרטן שכולם מאזור העוטף ואני אפילו לא מסוגל להגיע לבקר. אני נוסע לבקר בים המלח, אני הולך לבקר ברחוב הרצל. כדי לעשות קצת שלום בתוך העם הזה, אחרי שנרצח אמיר חן, השם יקום דמו, יוסי אומר לתלמידים שלו, אנחנו נעשה ספר תורה לעילוי נשמתו. הוא מתקשר להורים ושואל אם הוא יכול לעשות עבור הילד ספר תורה? הם אמרו כן, למה לא?

כשהוא סיפר לי שאלתי אותו איך עושים את זה? והוא אמר, אין בעיה, אני אגיד לתלמידים שכל אחד יביא חמש פחיות כל יום לבית הספר, נמכור את הפחיות ונעשה את זה. אחרי שנפל האלמנה התקשרה להורים לשאול אם היה אחד כזה שדיבר איתם ואמרו לה כן, בטח, הם סיפרו לה שיוסי נפל, לא צריך לעשות כלום ושהם יעמדו בהתחייבות שלו. רבותי, הספר הזה אמור להיכנס לקיבוץ רעים, ההורים מקיבוץ רעים והספר ייכנס לשם. אין לי בעיה של ימים, שמאל, אין לי בעיה עם כלום.

אני רוצה להקריא לכם מכתב שיוסי כותב אלינו והגיע אלינו בדרך לא דרך, שלושה ימים לפני שנהרג: "אבא ואמא שלום, מה שלומכם? אני בסדר ובחסידי השם זוכה לקחת חלק לשמור על עם השם המושפל, שכעת יכול להתחיל להרים את הראש אל מול ההרס והחורבן שהמנוולים הנאצים חווים כעת. מהלך אני על הריסות, אמר, שיר שנכתב ביום כיפור וכעת כל כך נכון. מהלכים אנו על הריסות, מאתרים ומשמידים. לא פשוט להיות שם בעורף, אני מרגיש שהתפילות שלכם מסייעות לי המון והזכויות הרבות מגנות עלי. תמשיכו להתפלל בכל הכוח כי ניסים גדולים קורים כאן. חניכתם אותי לתת מבלי לקחת ולא מתוך הרגל וברוך השם אני זוכה להיות חלק מעם מדהים ומאנשים מדהימים שנותנים את הנשמה למען העם. כמה לשון הרע נאמר על העם הזה בשנה האחרונה וכמה הכול שקר וכזב. כולנו כאן נלחמים כתף אל כתף וכולנו כאיש אחד, בלב אחד והתחושה היא כמו מעמד הר סיני. אני שמח שחינכתם אותי כך והתוויתם לי את הדרך בה השאלה היא לא מה מגיע לי, אלא איך אני בכל רגע ורגע יכול לתת יותר למען העם והמדינה".

אני רוצה לומר למנהיגים ולך אדוני היושב-ראש, כל מי שנשלח ויצא להילחם, אני מניח שבראש שלהם - אני מניח כי לא הייתי בתוכו - כל אלה שנמצאים שם כעת עושים הכול לא בשביל להרוג עוד מחבלים, אלא בשביל לנסות ולאתר את אותם נשים שנחטפו ואנחנו אמורים להחזיר אותם. אנחנו מחויבים, לא אמורים, מחויבים להחזיר אותם. המחויבות שלנו היא כתובה, היא צוואה של אותם אלה שנפלו. אנחנו לא יכולים לאכזב את כל אלה שנפלו.

אנחנו צריכים להיות בשביל המשפחות. אנחנו צריכים להיות בטח ובטח בשביל אלה שאינם פה ונחטפו ואנשים מסכנים את עצמם כדי להביא את אותם אלה שאינם בחיים, להביאם לקבר ישראל. אני מתפלל יחד עם כולכם להשבת החטופים במהרה ולהצלחת צה"ל ולניצחון מוחלט של עם ישראל על האויב. תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. עמית סרוסי בבקשה.

עמית סרוסי:

שמי עמית סרוסי, אחותו הקטנה של אלמוג סרוסי שנחטף מהמסיבה ברעים. אני רוצה להגיד תודה ליעקב הרשקוביץ, איזה איש מדהים, את הבנים שלכם אני לא מכירה ולצערי גם לא אכיר אבל הם אנשים מדהימים והם צודקים שהאחדות שהם ראו שם זה משהו שאנחנו צריכים ללמוד אצלנו. הם עשו את זה עבורנו, אם יכולתי פיזית להיכנס הייתי עושה את זה גם כמובן. יש תמיד חילוקי דעות, אבל המטרה היא אחת. כמו שאמרה תמר, אנחנו מקדשים את החיים.

החטופים הם לא קורבן ואנחנו לא מסכימים שהם יהיו קורבן למשהו שהמדינה לא ידעה לעשות לפני ה-7 לאוקטובר. אז התעוררתם פתאום? לא עכשיו, לא על חשבון אח שלי. ולא על חשבון עוד 125 אנשים שחוו תופת, שהפקירו אותם והם עדיין מופקרים. הסרטון שראיתם זה סרט אימה אבל זה כלום, כי במשך 234 ימים הם עדיין שם ואנחנו מה? נחים על זרי דפנה ומחכים שמה יגיע? על מי אנחנו סומכים?

אני בת 21, לא צברתי הרבה ניסיון בחיים שלי, אני מרגישה עכשיו בת 80 ולא מרצון. להגיד שאני סומכת על מישהו במדינה? לא, אבל אני חייבת. יש עוד אנשים שאפשר להציל שם. את מי שאי אפשר זה נורא, זה כואב, אבל כבר אי אפשר. אז את מי שאפשר זה בראש סדר העדיפויות. אנחנו משפחות חטופים ורוצים שזה יישאר בגדר המשפחה הזאת ויהפוך להיות משפחות השבים ולא ירד למטה.

אנחנו נלחמים על החיים של המשפחה שלנו. מה-7 לאוקטובר אין לי חיים. כשאני חושבת על עצמי אני חושבת כמה אני אגואיסטית, תחשבי מה עובר על אח שלך. אח שלי איבד חמישה חברים מול העיניים שלו ואת בת זוגו האהובה שחר גינדי זיכרונה לברכה, מול העיניים שלו.

חובתכם וחובת כל המדינה הזאת להציל אותו ואת כל מי ששם. את החיים להחזיר חיים. אחרי כל מה שעברנו בשבוע האחרון הזה, את החיים להחזיר חיים. כי נראה שלא נשאר יותר מידי כאלה ומי שלא, שיגיע לקבורה בארצו. לא כשאנחנו מסכנים כל כך הרבה חיילים נוספים ויש עוד פעם "הותר לפרסום" של חייל, של חטוף, כמה אפשר? כמה אפשר לחיות את המציאות הזו.

זה לא העולם אליו נולדתי, זה עולם שהשתנה בתקופה לא ארוכה של החיים שלי. זה עולם שאני לא רוצה לגדל בו את הילדים שלי. עד שאני אביא את הילדים שלי לעולם, העולם הזה צריך להיראות אחרת ולא כי אני מצפה מהעולם, אני מצפה מאתנו, מיהודים, מהכוח שלנו. גיליתי איזה עם מדהים אנחנו, אנחנו עם מדהים, עם שידוע לעמוד אחד לצד השני בעת צרה.

אז אני מבקשת מכם, בין אתם אלה שמחליטים ובין אם אתם יכולים ללחוץ באוזן למי שנותן את ההחלטה. יש עסקה – תגידו כן. יש סיכוי להחזיר אותם הביתה, תמיד תגידו כן. מי שלא ראה את הסרטון שהוקרן עכשיו, שיראה. לא כדי להרגיש תחושת נקמה, מה עשו לנו, זה עדיין עושים לנו ואת מי שצריך להציל, לא ממקום של להרוג, מי חי וצריך להמשיך לחיות. לבוא לפה ולספר שהמדינה שלי החזירה אותי. בסוף היא החזירה אותי ואני כאן כדי שזה לא יקרה יותר לאף אחד אחר. זה מה שאח שלי עשה, אני יודעת שהוא ייקח את מה שעבר עליו ויבנה פה חיים יותר יפים לכל מי שיבוא הלאה. 125 חטופים שכבר מזן היו צריכים להיות שבים, זה בידיים שלכם לעשות את זה כמה שיותר מהר, תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. גיל ורד בבקשה.

גיל ורד:

אחרי הדברים האלה אני אוותר.

אודי גורן:

חבר הכנסת גפני, ברשותך אקח את זכות הדיבור במקום גיל. שמי אודי גורן, בן דוד של טל חיימי. טל נרצח ונחטף ב-7 לאוקטובר, היה בכיתת כוננות של קיבוץ ניר יצחק. ראיתי שגם אתה היית אתנו בסערת רגשות כשצפית בסרטון, זה הגיוני לחלוטין. אתמול קברנו את חנן יבלונקה, קברנו את מישל ניסנבאום, היום קוברים את אוריון הרננדז ולפני שבוע קברנו עוד שלושה.

חלק גדול של מי שקברנו בשבוע האחרון, צוואתם הייתה לחיות. הם יצאו לבלות, יצאו לרקוד, רון בנימין יצא לרכוב על אופנים מה שאהב לעשות וצוואתם הייתה לחיות. השיח שאנחנו מנהלים שוב ושוב פה מולכם וגם בינינו הוא שיח של סדרי עדיפויות, כשסדר העדיפות שמציבה הממשלה עדיין לא משקף את ערך קדושת החיים.

יושבים סביב השולחן אנשים יראי שמיים שבשיחות אישיות אומרים לנו שוב ושוב ללא היסוס שאין ערך גדול יותר מפדיון שבויים. אין ערך נעלה יותר מהצלת חיים. זה לא משתקף בפעילות הממשלה הזאת.

הייאוש שעוטף אותנו בימים אלה הוא כאין וכאפס ממה שראיתם פה. ההשפלה, חוסר היכולת לדעת מה עובר על הילדות האלה. ההורים שלהן לא פה היום, אחרי השבוע האחרון, אחרי שהחליטו לחשוף את הסרטון הזה לציבור, בקושי מסוגלים לצאת מהבית. החדשות שיוצאות בימים האחרונים, מה שיוצא מתוך צוות המשא ומתן זה תסכול מאוד גדול, בדרג הכי בכיר של צוות המשא ומתן, שמשתקף במה שקורה בשטח. איפה זה משאיר אותנו?

אמרה עמית וצדקה, אנחנו סומכים רק עליכם. אני לא יכול לנסוע לקהיר, הייתי נוסע אם הייתי יכול אבל אני לא מוסמך לזה. ראש הממשלה אל נפוש אתנו. אנחנו משתדלים לדב אתכם ככל הניתן כדי להבהיר את הדחיפות, חושפים את הפצעים הכי אינטימיים שיש לנו כדי שתהיו אתנו בדיוק בסערת הרגשות, שראיתי שאתה עובר בסרטון הזה. זה רק אתם. זה רק אתם.

לצאת מפה ולוודא שמי ששלח את הצוות לקהיר לא שולח אותו סתם. שזו לא עוד דחייה, לא עוד מסמוס. כל מי שיושב פה הוא פרלמנטר מנוסה מאוד, אנחנו יודעים מה אתם יודעים לעשות. עכשיו זה הזמן שלכם להציל חיים. ממש.

לפני שלושה חודשים התפרצו לפה בני משפחה בסערת נפש מאוד גדולה ועניתם להם באומץ, אמרת, אין לי מה לפרק את הממשלה, אני אשפיע מבפנים. אני האמנתי לך ואני עדיין מאמין לך, זה רק לא קורה עדיין. תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. שרי גת בבקשה.

שרי גת:

שלום לכולם, שמי שרי גת, דודה של כרמל גת החטופה בעזה והלוואי וכרמל הייתה יושבת פה אתנו וכל החטופים. אני מקיבוץ בארי, אבא של כרמל הוא אח של בעלי, אנחנו מאותו קיבוץ, משפחת אשל-גת, כינרת ואשל שכנים שלנו, שני בתים מאתנו.

אני עדיין נמצאת ב-7 לאוקטובר. אני רוצה לתאר לכם את הסיטואציה מאותו יום של שמחת תורה. בשעה 06:30 בבוקר היה אצלנו צבע אדום שלא הפסיק. מטחים, יירוטים, בומים. בהמשך היו צעקות בערבית כל היום. בעלי ואני והכלבה שלנו היינו בבית בבארי, בשכונת הזיתים, היינו בממ"ד 21 שעות, זו ההוראה שנתנו לנו. מי שיצא מהבית כדי להציל בני משפחה, הרגו אותו על המקום.

בשעה 10:00 הסתמסנו עם אשל אח של בעלי והוא כותב לבעלי: לקחו את כולם. לקחו את כינרת אשתו, לקחו את אלון הבן, את ירדן רומן גת ואת גפן בת 3.5. לקחו גם את כרמל. הכוונה הייתה לחגוג את החג, להיות ביחד בשמחת תורה, שמחה שנחרבה עד תום. לאחר כמה ימים גילינו שכינרת גיטתי נרצחה. רק מהקיבוץ שלי, ביום הארור הזה שעדיין לא נגמר כי אנחנו עדיין בסיטואציה, נרצחו 101 אנשים. אתם קולטים? 101 אנשים, לא לוחמים, אזרחים על לא עוול בכפם.

רק 24 אנשים מהשכונה שלי. כל השכנים שלי או נרצחו או נחטפו ומי שניצל כמוני, ניצל בנס. בבית שלי החלונות שבורים, מלא יריות, ניסו לשרוף אותנו. כשחילצו אותנו ראינו בדים לבנים בכניסה לבית שרק היה צריך להצית אותם, זו הייתה הסיסטמה, לעבור בית בית ולשרוף אנשים בתוך הבתים שלהם בעודם חיים. מי שלא הצליחו לשרוף או לרצוח אותנו, חטפו אותנו. או שרצחו אותנו בדרך, או שרצחו אותנו שם.

קיבלנו אות חיים מכרמל דרך אח ואחות מהקיבוץ שההורים שלהם נרצחו והיו אתה באותו חדר, הם נחטפו באותו רכב. היא שמרה עליהם שם והם השתחררו תודה לאל. היא עזרה להם להעביר את היום יום במשך 60 יום. הם השתחררו באחת הפעילות, מה שאומר שהיו פעילות והחזירו חטופים ואפשר לעשות עוד פעילות ולהחזיר עוד אנשים חיים וכאלה שנרצחו. הם ספרו שכרמל, בדרך כשחטפו אותה, ראתה את אמא שלה שוכבת על הרצפה ירויה, מתה, עם החברים והשכנים שלנו שהיו קבוצה, הוציאו אותם מהבית ופשוט רצחו אותם. מה זה הדבר הזה? אנחנו לא מצליחים להתאבל על כינרת, לא מצליחים להתאבל על השכנים שלנו ועל החברים שלנו ועל כל מי שנרצח שם. אנחנו חיים בתקווה שיחזירו אותם.

אלון, אח של כרמל נחטף עם אשתו ועם הילדה שלו. בדרך ראו עוד בחור מבארי שבא להתארח, טל שוהם, הכניסו אותו לבגאזי וככה כמעט עד עזה. בשלב מסוים הרכב האט ואלון וירדן הצליחו לברוח מהרכב. ירדן החזיקה את גפן התינוקת ורצה אתה. כשאזלו הכוחות שלה היא העבירה אותה לאלון כדי שיציל אותה. ירדן הרגישה שהיא לא מסוגלת עוד לרוץ ועשתה את עצמה מתה. הכול היה תוך כדי יריות. החמאסניקים ראו אותה, חשבו שהיא מתה וזרקו לה חול על הפנים. הם חשבו, גם אם היא מתה ניקח

לעזה, זה עוד כוח בשבילנו. הם משכו אותה, היא הייתה עם פיג'מה כי הוציאו אותם מהמיטות, יחפה בלי כלום. ירדן השתחררה אחרי 54 ימים, היא אתנו. החיים שלה הרוסים.

אלון אמר לגפן שהייתה בת 3.5, גפן, את צריכה להיות בשקט, לא להשמיע קול. הוא הגיע לשוחה והם נכנסו לתוכה, הוא כיסה את שניהם בעלים עד 24 שעות למוחרת. במשך הלילה הוא יצא משם יחד אתה, הלך שפוף כשהיא על הכתפיים שלו. למזלו הוא מצא גרביים, ריפד אותם בעלים כי הכול היה אבנים וקוצים ואי אפשר לראות כלום בלילה. הוא מצא במזל גם בד לבן, כשהגיעו בבוקר לבארי, היה שם הצבא, הוא הרים את הבד כדי שלא ירו בו וככה החיים שלהם ניצלו.

כרמל עדיין שם. אתה יש עוד אנשים בשבי. הם לא אשמים בכלום. הם לא לוחמים. אגב, פגשתי לוחמים שנפצעו קשה מאוד במלחמה, במחלקה שיקומית באיכילוב, קטועי רגליים, קטועי ידיים, עם פגיעות פנימיות מאוד קשות, שנלחמים יום יום על החיים שלהם, לשרוד. פגשתי גם פוסט טראומטיים מהמלחמה, ילדים, חיילים בני 21 שנלחמו וראו דברים מזעזעים שהנפש לא יכולה לעמוד בהם. פגשתי ואני מכירה חברים מהקיבוץ שלי שדרכו על גופות, ראו גופות, ילדים. אני רק רוצה להסביר שעד שלא יחזירו את החטופים וצריך להחזיר אותם כמה שיותר מהר, הטראומה גדלה ומתרחבת. היא תפגע בכל אחד ואחד מהמדינה שלנו. זה כמו שרשרת.

אני נמצאת המון בכיכר החטופים. יש לנו עמדה של בארי שהקמנו, כדי להעלות את המודעות לנושא הזה. מגיעים המון אנשים שרוצים לדעת, לשמוע, להבין. אני מזמינה את כולכם לכיכר החטופים לפגוש את המשפחות שנמצאות שם, למעגלי שיח. אני רוצה להגיד לכם שהאינטליגנציה הרגשית של האנשים שבאים אלינו וחוכמת ההמונים היא כל כך רבה שצריך להפיץ אותה. אינטליגנציה רגשית זה משהו שאפשר לתרגל, ללמוד אותו, זה לא קשור ל-IQ זו ההבנה, הרגש, שצריך לנגוע בלב של כולם.

אני רואה את התמונה של כרמל ושל כל החטופים כל הזמן מול העיניים. כשאני מתעוררת בבוקר, בדרך לפה, כשאני הולכת לישון בלילה. ראיתם את הסרטון הזה? מה קורה אתם? אפשר בכלל לקלוט את זה? אפשר להכיל את זה? חייבים פשוט להחזיר אותם כי פיקוח נפש דוחה שבת ודוחה הכול.

כולנו גדלנו על הערכים האלה, על מצוות, על מצוות ואהבת לרעך כמוך, על עשרת הדברות, לא תרצח, לא תגנוב וכו', כולכם מכירים את זה. אני חושבת שאתם פה הכוח המשפיע. יש לכם כוח, אתם הנציגים של העם, אנחנו מבקשים את העזרה שלכם. צועקים את הצעקה שלהם, בבקשה תצילו אותם. הם לא קורבנות ולא צריכים להיות קורבנות זה יכול היה להיות כל אחד מכם. הם המשפחה של כולנו. אחים שלנו, הורים שלנו, ילדים שלנו, בני דודים שלנו. ככה אתם צריכים להרגיש. תכניסו את זה בבקשה לראש ולרגש ולנשמה.

שאלה נוספת ברשותכם, כנציגי ציבור, מה עשיתם עד עכשיו? הייתה פגרה, חזרתם מהפגרה, מה קו הפעולה? יש למישהו פה תשובה?

היו"ר משה גפני:

לי לא הייתה פגרה, לא נסעתי לשום מקום.

שרי גת:

אני יודעת. מה עשיתם בפגרה בעניין החטופים?

היו"ר משה גפני:

דיברתי בפגרה עם ראש הממשלה הרבה פעמים. העמדה שלי ידועה אני אומר אותה בפומבי ואני גם ממשיך לעשות את זה. סדר העדיפות אצלי הוא ברור. זה מה שאני אומר לראש הממשלה ולאלה שקובעים. אני מדבר עם מי שאני מדבר.

שרי גת:

מה סדר העדיפויות? מה הגישה שלך?

היו"ר משה גפני :

מה זה מה עשיתי? אני לא שר בממשלה. אמרתי שהחטופים זה הדבר הראשון, לפני הכול. אמרתי את זה הרבה פעמים, לא בפומבי, אמרתי בשיחות. תודה רבה. רואים את הסרטון הזה, אנחנו עומדים מול חיות אדם. שאי אפשר לתאר.

שרי גת :

כל אחד נמצא בסרט כזה כבר כל כך הרבה זמן. זה סרט שצריך להפסיק אותו, זו לא סדרת טלוויזיה, זה משהו שצריך לחתוך. די.

היו"ר משה גפני :

זה עומד מול העיניים.

שרי גת :

בבקשה תעזרו.

היו"ר משה גפני :

תודה רבה. הפסקה שלוש דקות.

(הישיבה נפסקה בשעה 12:00 ונתחדשה בשעה 12:03).

היו"ר משה גפני :

אני מחדש את הישיבה. הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (קרבן כספית וקרבן מועדים קבועים), התשפ"ד-2024. דיבר אתי ספי זינגר מנהל הרשות לניירות ערך ואמר שהוא לא יכול לבוא היום מכיוון שהוא בחו"ל, מכיוון שלא נסיים את החוק היום אז אמרתי לו שנתחיל את הדיון, תגידו את הדברים שלכם ובשבוע הבא נמשיך והוא יבוא ויגיד את דבריו בעניין. הצעה לסדר לחבר הכנסת בליאק.

ולדימיר בליאק (יש עתיד) :

תודה רבה אדוני היושב-ראש. נחשפנו בימים האחרונים לתחקיר של חדשות 13 על התנהלות הפסולה של השרה מירי רגב. אני חושב שזה משקף בצורה די מקיפה את התנהלות הממשלה הזאת. מכיוון שמדובר במשרד כלכלי, משרד שהוא עתיר תקציבים, משרד שלפעילות שלו יש השפעה מאוד משמעותית על החיים של האזרחים, הגשתי בקשה לדיון כאן בוועדת הכספים לגבי הפעילות של משרד התחבורה ולגבי חלוקת התקציבים.

מה שראינו עם השיטה, שאני מקווה שבסופו של דבר תהיה כאן חקירת משטרה, זו שיטה פסולה וראינו גם את התוצאות, שרק השנה מספר ההרוגים בתאונות הדרכים עלה לפחות ב-20%. אנחנו לא יכולים לעמוד מנגד וחבל שאף אחד מהקואליציה לא מגיב לממצאים האלה. המערכה הזאת על ניהול תקין, על טוהר מידות, על ממשלה שעובדת למען הציבור, היא מערכה לא פחות חשובה מכל מערכה אחרת.

מעבר לזה, דיברתי על זה בשבוע שעבר, יש מספר נושאים שאני מעלה פעם אחר פעם : נשות ואנשי קבע, פיצויים לנשות המילואימניקים, פיצוי לעסקים שנפגעו כתוצאה מניהול עסקים עם רצועת עזה, חובות אבודים והייתי בשבוע שעבר בצפון ונפגשתי עם בעלי עסקים שנמצאים מעבר למרחק שעסקים מקבלים פיצויים. יש שם עסקים במרחק של 15-20 ק"מ מהגבול שמושבתיים כבר שמונה חודשים ולא קבלו שקל.

היו"ר משה גפני :

אנחנו מקיימים על זה דיון מחר, עם חבר הכנסת רביבו.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אז כנראה שכשחבר הכנסת רביבו מבקש, מן הסתם אתה נענה לבקשות שלו ולבקשות שלי לא. אם רביבו מבקש, אתה מקיים דיון.

היו"ר משה גפני:

חבר הכנסת רביבו וחברת הכנסת רייטן.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

בסדר גמור. בכל אופן משרד האוצר מתעלם פעם אחר פעם מהנושאים האלה ובסופו של דבר אנשים לא מקבלים מענה. זה דבר שהוא בלתי נסבל. מה שראינו בתחקיר על מירי רגב אתם לא יכולים לשתוק. גם אתם, חברי הליכוד, אני לא מאמין שאתם שותקים. הנורמות הפסולות האלה הן בסופו של דבר פוגעות בכל אזרחי מדינת ישראל, גם בעוגנים וגם ביהלומים, אתם פוגעים בהם, תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. אנחנו עוברים להצעת החוק, ענבל פולק בבקשה.

ענבל פולק:

שמי ענבל פולק, אני מנהלת מחלקת השקעות ברשות לניירות ערך. היום אנחנו מביאים הצעת חוק, שינוי של שני חוקים: החוק הראשון הוא חוק השקעות משותפות בנאמנות והחוק השני הוא החוק שמלווה אותו, חוק הייעוץ, שזו הדרך לתווך את אותם נכסים פיננסיים לאותם קרנות נאמנות. התיקונים בחוקים האלה הם על מנת לאפשר לקרנות כספיות שקיימות היום, זה קרנות שוק הכסף, להתחרות בצורה נוחה, נגישה וטובה יותר עם הפיקדונות הבנקאיים עבור משקי הבית. אליהו רביבו (הליכוד):

את מפתיעה אותי. הייתי בטוח שזה מגיע ממקום אחר והפועל יוצא הוא באמצעות החקיקה הזאת, כשהמטרה המרכזית היא לעודד את משקי הבית להרוויח מהכסף העומד שלהם.

היו"ר משה גפני:

עוד לפני כן, אני שואל טכנית, את אמרת שני חוקים, מה הכוונה לשני חוקים?

אורית שרייבר:

מדובר בהצעת חוק אחת שהיא תיקון לחוק הקרנות ויש תיקון עקיף בתוך ההצעה הזאת, שהוא תיקון עקיף לחוק הסדרת - - -

היו"ר משה גפני:

הבנתי, את לא מתכוונת לחוק שאתם אמורים להביא?

ענבל פולק:

לא שתי הצעות חוק נפרדות אלא הצעת חוק אחת שמתקנת שני חוקים.

היו"ר משה גפני:

הכוונה לא לחוק שאתם אמורים להביא לכאן בעוד זמן?

אורית שרייבר:

נכון. החוק הזה מסיים בדיוק הליך של מסכות ויגיע בהמשך, אני מקווה שבקרוב.

אליהו רביבו (הליכוד):

לפחות איך שהצגת את זה לא נראה כך, לכן הסבתי את תשומת ליבך.

היו"ר משה גפני:

מה הייתה ההערה שלך?

אליהו רביבו (הליכוד):

השאפה שלנו היא קודם כל להיטיב עם הפרט, עם האזרח הקטן, שהכסף שלו נשחק ללא שום תשואה וללא שום דרבון עם חשיפה לאפשרות מינוף הממון הפנוי שלו על ידי אותן קרנות. להציג שאנחנו באים לסייע לקרנות על ידי שימוש בכסף ועידוד אנשים להשקיע את הכסף, זה להחטיא את המטרה. אני רוצה לקוות שהכוונה הפוכה ורק הוצגה בצורה שגויה.

ענבל פולק:

אני מתנצלת אם ההצגה הייתה שגויה. הכוונה היא רק לעודד את הציבור ולהנגיש לציבור. אנחנו לא עובדים עבור הקרנות.

אליהו רביבו (הליכוד):

בדיוק. אני משוכנע שכך, לכן רציתי לעצור רגע את הדיון כדי לא חלילה יתקבל רושם מוטעה.

היו"ר משה גפני:

בסדר גמור. הנושא הובהר.

ענבל פולק:

בתחילת 2022 התחלנו לחוות תקופה ממושכת שנמשכת עד היום של אינפלציה מצטברת ששחקה את הכסף של כל אחד מאתנו, של כל הציבור, בכמעט 10%, כך שאם היו לנו 100,000 שקל היום הוא ב-10,000 פחות. לעצירת האינפלציה וטיפול באינפלציה בנק ישראל מעלה את הריבית, זה גם עוזר לציבור, זה מזוהר על מנת שלא תהיה שחיקה של הכסף בצורה לא מוגנת. ההצמדה של הריבית הייתה מוסיפה לאותם ה-100,000 שקל שאיבדו 10,000 בגלל השחיקה, כ-5,000 יותר והשחיקה של הכסף מגודרת.

אבל אנחנו לא יכולים כציבור להשקיע בריבית בנק ישראל. זה לא משהו שניתן. אנחנו יכולים רק להשקיע במוצרים שהם מוצרים נגזרים לריבית בנק ישראל, מוצרים שנגזרים ומנסים לעקוב כמה שיותר טוב ולתת לנו את אותם המאפיינים: ריבית יחסית חסרת סיכון עם איזושהי תוספת שעוזרת לנו לא לשחוק את הכסף. המכשירים האלה מגדירים מהו שוק הכסף. שוק הכסף זו לא המצאה ישראלית, זה ככה בכל העולם, אנחנו מתייחסים למוצרי השקעה שהם עד שנה, טווח קצר מאוד, עם רמת סיכון נמוכה ביותר, אלה מגדירים לנו את שוק הכסף.

אליהו רביבו (הליכוד):

ונזילות גבוהה.

ענבל פולק:

נכון, נזילות גבוהה. בתוך המוצרים האלה מקסימום שנה אפשר לסגור, מק"מ מונפק לשנה וזה בתוך שוק הכסף. אז יש לנו מק"מים, יש פיקדונות ויש קרנות כספיות.

היו"ר משה גפני:

אם אני משקיע לשנתיים אני לא בשוק הכסף?

ענבל פולק:

אתה כבר לא בשוק הכסף וקיימות לך אלטרנטיבות. אפשר להשקיע באגרות חוב, אפשר להשקיע במניות.

היו"ר משה גפני:

אם אני משקיע יותר משנה, איפה אני מוגדר? מי דואג לי?

אליהו רביבו (הליכוד):

אפשר באיזושהי מניפולציה.

ענבל פולק:

זה כבר לא נחשב כשוק הסולידי ביותר. לקחת כבר שנה, יש לך אלטרנטיבות, אתה יכול להשקיע במניות במהלך השנתיים.

היו"ר משה גפני:

לקחתם הגדרה גרנדיוזית "שוק הכסף", אז מי שלא נמצא בהגדרה הזו הוא לא בשוק הכסף?

טל ישראלי:

טל ישראלי מאגף תקציבים, למעשה מתמקדים פה בכסף שהוא נזיל ולטווח קצר. בדרך כלל זה כסף שמאפיין את המגזר הקמעונאי, משקי בית, עסקים קטנים, כסף שאתה לא רוצה שישכב לך בעו"ש ולא יעשה כלום במשך חצי שנה, אבל אתה כן רוצה שתהיה לך אלטרנטיבה להשקיע אותו ולהרוויח בחודש, חצי שנה, גג שנה. זה כסף שתוכל למשוך אם יש לך צורך מיידי.

היו"ר משה גפני:

אתם שותפים לחקיקה הזאת?

טל ישראלי:

כן. אנחנו שותפים מלאים בחקיקה הזאת.

ענבל פולק:

שני המוצרים שהכי נגישים לציבור בתוך שוק הכסף, למעשה הציבור לא משקיע אלא בהם, זה הפיקדונות והקרנות. הציבור אינו משקיע במק"מים באופן ישיר ולכן התוצאות הן כאלה. 1.5 טריליון שקלים שמופקדים נכון לסוף מרץ בפיקדונות, עוד מעל 500 מיליארד שקלים בעו"ש, לא מקבל ריבית, זה מזומן ו-117 מיליארד שקלים שמושקעים בקרנות כספיות.

ינון אזולאי (ש"ס):

מה שבקרנות כספיות זה גם לטווח קצר?

ענבל פולק:

קרנות כספיות הן רק לטווח קצר.

ינון אזולאי (ש"ס):

כמה זמן בממוצע?

ענבל פולק:

הקרנות שאני מדברת עליהן פה, שקיימות היום, הן נזילות יומית. אלה קרנות יום.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

כמה הבנק מרוויח?

אליהו רביבו (הליכוד):

ביחס הזה הוא לא מרוויח. הבנק מרוויח עליך.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

שאלתי כמה הבנק מרוויח.

אליהו רביבו (הליכוד):

הבנק מרוויח 450 שקלים לחודש על כל 10,000. אין לו תמריץ לחשוף אותנו כפרט לחלופות.

ענבל פולק:

נכון זו הנקודה. כשמסתכלים על המספרים האלה של 1.5 טריליון, יוצאים מנקודת הנחה שהציבור עשה בדיקה ובוחר לעצמו את המוצר הטוב ביותר.

ינון אזולאי (ש"ס):

לא בטוח. זה פוגע בחלשים יותר מאשר בחזקים.

ענבל פולק:

אמרתי את זה כשאלה רטורית, כמובן שלא. אנחנו רואים את זה על פי הנתונים שבנק ישראל פרסם ממש לאחרונה, על התמסורת של ריבית בנק ישראל לפיקדונות של משקי הבית לטווח הקצר של עד חודש ואנחנו רואים שהתמסורת עומדת רק על 51%, משמע שהשחיקה באינפלציה והריבית שבאה להגן, הריבית לא מגנה בצורה אופטימלית על הציבור.

כשאנחנו מסתכלים על הקרנות הכספיות שזו החלופה, אנחנו רואים שהקרנות הכספיות מצליחות לעקוב אחרי ריבית בנק ישראל בצורה כמעט מושלמת. מנהלי הקרנות לא משתתפים במכרזי הריבית של בנק ישראל בניגוד למערכת הבנקאית ובכל זאת הם מצליחים, למרות שזה מוצר קצר ביותר, 90 יום והוא נזיל יומית, כמעט לעקוב בצורה מושלמת אחרי הריבית. משמע, אם הציבור היה בודק, הוא היה בוחר לבטח את החלופה של הקרן הכספית.

שאלנו את עצמנו מדוע הוא לא בוחר ומדוע יש חוסר במידע שהציבור לא נגיש. אנחנו בודקים מתוך ה-100 מיליארד שקלים שהתווספו לקרנות הכספיות במהלך השנתיים האחרונות, מאז שהריבית עלתה ואנחנו בוחנים מיהם אותם 100 מיליארד? מי זה הציבור הזה? אנחנו רואים שגם בתוך ה-100 מיליארד שכן קנו את הקרנות הכספיות, רק 35% זה הציבור שבחר לבד.

אליהו רביבו (הליכוד):

במילים אחרות זה בדיוק מה שאמר חבר הכנסת ינון אזולאי, הציבור המוחלש יותר, זה בדיוק כך, לא משהו אחר.

ינון אזולאי (ש"ס):

זה מזכיר לי משהו, חיסכון לכל ילד.

אליהו רביבו (הליכוד):

לכן צריך לעודד גם חשיפה וגם נגישות. חשיפה היא לא בהכרח נגישות. אם הציבור חשוף וזה לא נגיש לו, אז חיזקתי את החזקים והחלשתי עוד יותר את החלשים. צריכים לשים את זה על השולחן.

ענבל פולק:

מלבד ה-35% כל היתר מגיעים למוצר באמצעות מתווכים ואנחנו יודעים שלתיווך צריך שיהיה הון ראשוני מינימלי, במוצע 300,000 שקל רק שיציעו לך.

היו"ר משה גפני:

מה זה מתווכים?

ענבל פולק:

יועץ השקעות, מנהל תיקים.

אליהו רביבו (הליכוד):

שהציבור שחשוף אליהם זה ציבור שבדרך כלל שוכר את שירותיהם וממילא מתנייד בין חלופה א' לחלופה ב' אבל הוא על הגלגל הזה. המוצרים האלה הם במושגי היסוד שלו. כל שאר האוכלוסייה, אנחנו רוצים לדאוג למישהו שיש לו 20,000-30,000 פנויים והוא לא בטוח שהוא יוכל להרשות לעצמו להשקיע בתיקי מניות, הוא לא מורגל לזה, זה לא בעולם התוכן והתרבות שלו, להם אנחנו רוצים לדאוג. אני לא בטוח שהמנגנונים המוצעים נותנים מענה הוליסטי, שקודם כל מתעדף ונותן זיקה או אפליה מתקנת שאליה אנחנו מכוונים.

ענבל פולק:

נדבר במילה מה זו קרן נאמנות מול פיקדון שכולנו מכירים. קרן נאמנות זה הסכם בין מנהל השקעות לבין נאמן. הכסף נמצא אצל נאמן ורק לו יש את יפוי הכוח להוציא את הכסף מהחשבון שהוא השקעה משותפת של כולם. ההשקעה המשותפת, עצם זה שכולנו שמים בפול מאפשר לכולנו משקיע קטן, מ-100 שקלים בלבד, ליהנות מיתרונות של גודל בתחום ההשקעות. ליהנות מניהול מקצועי של מנהל השקעות, מפיקוח באמצעות נאמן ומפיקוח של רשות לניירות ערך.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

כלומר משקיע קטן קונה יחידה בקרן ובאמצעות היחידה הזאת הוא משקיע.

ענבל פולק:

נכון וכל יחידה היא שוות זכויות ליחידה האחרת. כל התנאים שבקרן הם אותם תנאים לכל משקיע. אין הבדל בין משקיע גדול למשקיע קטן. דמי הניהול שווים לכולם. העמלות שוות לכולם. זה נזיל יומית או במועד קבוע מראש ואתה יודע אותו.

ינון אזולאי (ש"ס):

לצורך העניין זה כמה סוגי מסלולים באותה קרן.

ענבל פולק:

לקרן נאמנות יש מדיניות השקעה אחת.

ינון אזולאי (ש"ס):

אבל את אומרת שהוא יכול לסגור את זה ליום או לשלושה חודשים. אז אני שואל אם אנחנו מדברים על אותו מסלול או על קרן אחרת?

ענבל פולק:

קרן אחרת.

אליהו רביבו (הליכוד):

הפורמט הוא אותו פורמט, המסלול משתנה בהתאם, כמו שהתשואה משתנה בהתאם להיקף, גם המסלול משתנה בהתאם לתקופה.

אלי דלל (הליכוד):

למדיניות ההשקעה.

אליהו רביבו (הליכוד):

זה לא נכון כי המדיניות זו אותה מדיניות.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

לכל קרן יש מדיניות אחרת.

אליהו רביבו (הליכוד):

העיקרון הוא עיקרון שחולש על כלל המסלולים. המדיניות חולשת על כלל המסלולים, המסלולים נבחרים בהתאם למשך זמן התקופה כמו שהתקופה נגזרת של היקף הסכום שאתה מפקיד, זה הרציונל.

היו"ר משה גפני:

למה זו קרן אחרת? למה זה לא יכול להיות באותה קרן עם מסלול שונה?

אלי דלל (הליכוד):

כי יש קרן שמתמחה במניות, באגרות חוב וכך הלאה. אתה בוחר את הקרן לפי המדיניות שלה.

ענבל פולק:

בניגוד לקופות גמל שאומרים למנהל אתה תחת הפוליסה או תחת קופת הגמל יש מסלול שונה ואנחנו הולכים לעבור מאחד לשני, אגב ללא אירוע מס, בקרן נאמנות, כל קרן מתמחה במדיניות שהיא מוצהרת מראש בתשקיף הקרן וזה בעצם חוזה בין מנהל הקרן לבין מי שקונה את היחידות וכל קרן מגדירה. למשל קרן שהיא קרן כספית לא תוכל להשקיע במניות, אסור לה. קרן שמשקיעה בנדל"ן ואומרת שתשקיע 75% בנדל"ן, היא חייבת 75% בנדל"ן ואם זה לא, אז הרשות לניירות ערך באה ואומרת למנהל הקרן אתה לא עושה את מה שאתה אמור לעשות.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מבחינת מדיניות ההשקעה, אלה מגבלות חלות על הקרנות?

ענבל פולק:

חוק הקרנות מכיל הרבה מאוד מגבלות: פיזור השקעה, רמת השקעה בכל נכס ונכס, בכל קבוצת לוויים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

עד כמה הרגולציה נוקשה?

ענבל פולק:

מאוד קשיחה, בגלל שזה כלי עבור הציבור, שהמפקח לוקח על עצמו ובתוך החקיקה מחוקק וקובע שהוא יגן על ציבור המשקיעים. לכן זה מאוד מפורט. אני אחזור ואומר עוד כמה מאפיינים: המס על קרנות נאמנות הוא מס של 25% על רווח ריאלי. אני מציינת את זה כי כשיש אינפלציה יש יתרון להשקיע בקרנות נאמנות לעומת פיקדון, שהמס שלו הוא 15% על הרווח הנומינלי. אותו ציבור ששם את הכסף בפיקדונות לא יורד לרמה של ההבנה הזאת.

הקרנות נאמנות הן נכס פיננסי לפי הגדרה של חוק הייעוץ והנקודה הזאת היא נקודה חשובה כי היא השינוי שאנחנו רוצים לעזור ולהנגיש את הקרנות הכספיות בגללה. עצם זה שקרן מוגדרת כנכס פיננסי בחוק הייעוץ זה אומר שרק מתווך שהוא בעל רישיון השקעות, יועץ השקעות, מנהל תיקים או משווק השקעות יכולים לתווך את המוצר לציבור.

קריאה:

אדם פרטי לא יכול לקנות?

ענבל פולק:

לבד אתה יכול לקנות, אבל הציבור לא מכיר.

היו"ר משה גפני:

את מתארת את המצב הקיים?

ענבל פולק:

כן. אני מתארת את המצב כיום כדי להגדיר מה הבעיות כדי לשנות. נחזור לקרן כספית והמאפיינים הספציפיים של קרנות כספיות, עליהם נדבר היום. התשובה שהראיתי לכם קודם, 4.5%, זה מה שהקרנות הכספיות נתנו ב-12 חודשים האחרונים. זה כמעט אותו דבר כמו הריבית בבנק ישראל של 4.95%, קצת פחות. מספר הקרנות האלה עומד היום על 46 שמחולקות ל-24 שהן בעצם שקליות ו-22 שהן מט"חיות, אפשר לקנות את הקרנות האלה גם בדולר.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מה צריך לעשות כדי להקים קרן?

ענבל פולק:

צריך לקבל היתר מהרשות, לקבל חברה שהיא מותרת.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

רק מוסד כספי יכול להקים קרן?

ענבל פולק:

זה לא נקרא אצלנו מוסד כספי אלא חברה לניהול.

אליהו רביבו (הליכוד):

מה עם אפשרות של ביצוע פעולה באמצעות הבנקאי?

ענבל פולק:

נגיע לזה. אני רוצה לציין עצם זה שהקרן הכספית היום, שקיימת היום היא קרן שהיא נזילה יומית, אנחנו לא מרשים לה לפרסם מה התשובה הצפויה שהיא תיתן. ברמת הנזילות, כסף יכול להיכנס וכסף יכול לצאת בכל יום, אז מנהל ההשקעות לא יודע מה יקרה מחר ואנחנו כרשות לא מרשים להם

לפרסם תשואה שהוא צופה שיהיה לו מי שיכנס היום עד חודש קדימה. כאן אנחנו מבינים שזאת גם המגבלה. זו אחת המגבלות שיש לנו עם המוצר הזה.

אני מתחילה לספור בעיות: בעיה ראשונה עם המוצר היא כמות המתווכים. כמו שאמרתי, נכס פיננסי יכול להיות מתווך רק על ידי יועצים. מספר היועצים בשנים האחרונות הולך ופוחת. יש 1,670 יועצי השקעות, 94% מהם במערכת הבנקאית. בעשור האחרון המערכת הבנקאית צמצמה וצמצמה את כמות הסניפים שפזורים בארץ.

היו"ר משה גפני:

כלומר כשדיברת עכשיו על יועץ שהוא מתווך, התכוונת לבנקים.

ענבל פולק:

94% מהם בבנקים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מה עוצר את התחרות בתחום הזה?

ענבל פולק:

קשה לעשות כסף מקרנות נאמנות, אפתח גם את זה.

היו"ר משה גפני:

אני במתח לשמוע איך אתם פותרים את הבעיה הזאת.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אבל ייעוץ לא מוגבל רק לקרנות נאמנות.

ענבל פולק:

אני אמשיך קודם עם שאר הבעיות, מה זה ייעוץ השקעות? יועץ השקעות חייב להתאים ללקוח את מוצר ההשקעה הטוב ביותר.

ינון אזולאי (ש"ס):

הטוב ביותר לאותו בנק שהוא עובד אתו.

ענבל פולק:

עבורו.

ינון אזולאי (ש"ס):

עבורו או עבור אותו בנק שהוא עובד אתו?

ענבל פולק:

עבור הציבור. בתחום של ייעוץ השקעות זה חייב להיות אובייקטיבי. בשביל להתאים את אותו המוצר, היועץ צריך לעשות תהליך של בירור צרכים. איך אני אדע איך להתאים אם אני לא יודעת - - -

ינון אזולאי (ש"ס):

תני לנו פרופיל של יועץ. מי זה היועץ הזה? הוא מטעם בנק מסוים או שהוא מבחוץ?

ענבל פולק:

הוא יושב במערכי ייעוץ בבנקים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

הוא עובד של הבנק ומקבל אתה משכורת שלו מהבנק. מה מבטיח את האובייקטיביות?

אליהו רביבו (הליכוד):

יותר מזה, מה מנע מהם לעשות את זה עד היום? הלקוח אותו לקוח והכסף אותו כסף, הכלי אותו כלי והוא קיים.

אלי דלל (הליכוד):

קודם כל, נציג הבנק נותן שירות ללקוחות שלו. נצא מתוך הנחה שהוא עושה את זה כחלק מהשירות שהבנק נותן. אני לא בעד הבנקים במאה אחוז, אתם מכירים אותי, אני רק אומר שזה חלק מהשירות שהבנק נותן.

ינון אזולאי (ש"ס):

איזה שירות?

אליהו רביבו (הליכוד):

למה הוא לא נתן אותו עד היום?

אלי דלל (הליכוד):

כמו שיש פקיד בדלפק, זה השירות.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אבל איפה האובייקטיביות?

אלי דלל (הליכוד):

אין ספק שהבנק רוצה להרוויח מזה.

אליהו רביבו (הליכוד):

אין ספק שהבנק רוצה להרוויח מהמוצר, הוא רק מרוויח הרבה יותר כשהכסף אצלו. אין לו שום תמריץ לחשוף את אותו לקוח קטן לחלופה תשואתית שהיא לא מכספו, תתייחס לזה.

אלי דלל (הליכוד):

אנסה להשלים, נצא מתוך הנחה שהבנק רוצה לתת שירות ללקוחות שלו, יש תחרות בין הבנקים והוא רוצה כמה שיותר לקוחות אצלו. הבעיה שליועץ ההשקעות יש דף שהוא שואל מה הצרכים של אותו אדם, אם יש לו חתונה בקרוב? רוצה לקנות דירה לנכד? ולפי זה הוא מבצע את ההשקעה. אני רוצה לדבר על אנשים מבוגרים, בני מעל 70, שאפילו לא מצליחים להגיע לבנק ואין מי שירים להם טלפון ויגיד להם שיש להם בבנק 100,000 שוכבים, שהם לא ידעו להתקשר לבנק ולדבר עם הפקיד כי הם צריכים טלפון חכם ואין להם טלפון כזה. אני רוצה שתגידו לי מה אתם עושים בנקודה הזאת.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אני אוסיף על השאלה הזו, אותם 94% שהם יועצים מטעם הבנק, אם הנחת היסוד שאומר חבר הכנסת דלל נכונה, השאלה היא בסך כל ההצעות כמה זה לפיקדונות בבנק וכמה בהשקעות אחרות, אז אפשר לדעת מה הנטייה שלהם.

אליהו רביבו (הליכוד):

וכמה כסף פנוי שלא פה ולא פה. כי הרווח שלהם הוא מכסף פנוי.

היו"ר משה גפני:

אני רק רוצה להעמיד דברים על דיוקם, היא לא אשמה. היא אומרת את הבעיות ואת חלקם אנחנו כבר יודעים. היא באה עם פתרונות ואנחנו צריכים להיות ערים לעניין הזה שמגיעים באמת לפתרונות. היא לא אשמה במצב, מי שעשה את זה אלה חברי הכנסת הוותיקים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

שאלה נוספת בהקשר הזה, למה שהיועץ ימליץ על קרן כספית? הרי הבנקים מרוויחים על העו"ש אז למה שיפנה את הלקוח לקרן? הרי כבנק אני הכי מרוויח מהעו"ש.

אלי דלל (הליכוד):

זו הנקודה. זה בדיוק מה שאמרתי. התהליך שהבנק עושה זה למי שפנה אליו. אז נניח שהתהליך הזה הוא בסדר, אבל מה עם אלה שלא פנו אליו?

היו"ר משה גפני:

השאלה ברורה.

ענבל פולק:

הפקידים בבנק הם לא יועצי השקעות. 94% מהיועצים יושבים במערכת הבנקאית, זה בסך הכול 1,670.

היו"ר משה גפני:

יש בנק, אני נכנס לסניף שלו, יושב שם אדם שהוא יועץ ההשקעות של הבנק. הוא באמת ייעץ רק על העו"ש.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

הוא ייעץ על המוצר שהוא רווחי לבנק.

ענבל פולק:

ליועץ השקעות יש חובת אמון וזהירות כחלק מחוק הייעוץ. מי שמפקח על נושא הייעוץ זו לא המערכת הבנקאית, לא בנק ישראל, אלא מי שמפקח זה אנחנו, הרשות לניירות ערך. אנחנו מקבלים, בודקים ורואים ומפקחים ואוכפים כל יועץ שאינו עושה לטובת הלקוח.

אלי דלל (הליכוד):

אגב, כל השיחות האלה מוקלטות.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

כמה אנשים מדווחים על זה אצלכם?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

לכאורה להשאיר את הכסף בעו"ש אין פה סיכון, יש הפסד אבל אין סיכון.

ענבל פולק:

מחלקת השקעות מונה 40 עובדים וכולם עסוקים בדבר הזה.

מיכל שיר סגמן (יש עתיד):

איזה אינטרס יש לבנקים להוציא את הכסף מהעו"ש?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

גם בעו"ש אין סיכון מבחינת חובת הזהירות. הוא לא מסכן את הלקוח, רק לא נותן לו להרוויח.

ענבל פולק:

הבעיה היא שאנשים לא מגיעים לקבל ייעוץ, התיק הממוצע עומד על 900,000 שקלים, בסך הכול כ-350,000 לקוחות מקבלים ייעוץ, זה כשליש מהלקוחות שיש להם תיק ניירות ערך. אבל מה עם כל אלה שאין להם תיק ניירות ערך והכסף שלהם שוכב בעו"ש והם לא מודעים לאלטרנטיבה של הפיקדון? על זה באנו לדבר.

כולם מסכימים עם הבעיות שהעליטם. הצורך בבירור צריכים הוא מאוד חשוב, אנחנו מנסים להנגיש לציבור את המוצר הנהדר הזה. נעשה את זה אם במוצר עצמו, בתוכו יהיה תהליך אינהרנטי של בירור צרכים. מה השאלות שהיועץ והבנקאי צריכים לשאול כדי להתאים את מוצר ההשקעה ללקוח? הם צריכים לשאול שתי שאלות: לכמה זמן אתה רוצה להשקיע את הכסף ומה התשואה שאתה רוצה לקבל? אלה שתי שאלות שכל ייעוץ השקעות צריך לשאול.

אליהו רביבו (הליכוד):

מה רלוונטי התשואה שהוא רוצה לקבל? התשואה היא תוצאה של הישג הקרן.

ענבל פולק:

תלוי במה? בתחום הזה של שוק הכסף, בדיוק כמו פיקדונות - - -

אליהו רביבו (הליכוד):

אבל איפה מתיישבת השאיפה שלו אל מול הספקי הקרן בהתאם להיקף ההשקעה ומשך זמן ההשקעה? זה מה שקובע את פוטנציאל הרווח.

ענבל פולק:

זה נכון אבל בגלל שהקרנות האלה הם קרנות שוק הכסף, הן מאוד מוגבלות במה הן יכולות להשקיע.

אליהו רביבו (הליכוד):

זאת אומרת מבין החלופות?

ענבל פולק:

בדיוק. את אותו בירור עושים גם בפיקדונות. שימו לב שאתם נכנסים היום לכל אפליקציה או חשבון בנק שלכם, אז בעצם הבנק מציע לכם כמה זמן אתה רוצה להשקיע ומה גובה הריבית שאתה מצפה. כמובן שאחד בא על חשבון השני. ככל שאני מלווה כסף ליותר זמן ככה הוא מוכן לשלם לי ריבית יותר גבוהה.

היו"ר משה גפני:

זה ברור לגמרי גם בלי שהיה מצוין פה.

ענבל פולק:

אבל, נכס פיננסי בחוק הייעוץ מחייב תהליך של יעוץ עם יועץ השקעות. מה שנעשה פה זה נכניס את השאלות האלה והתשובות שלהן לתוך המוצר. זה יאפשר לנו לפתוח ויאפשר הנגשה לעוד גורמים מתווכים, גם כאלה שהם לא בעלי רישיון אלא מפוקחים על ידי הרשות. כאן אני מגיעה לתשובות.

נקודה חשובה נוספת, במערכת הבנקאית, ככל שיש לי יותר כסף, יש לי יותר כוח מיקוח. ככל שאני גדול יותר וראיתם את התמסורת, במשקי הבית הקטנים לטווח זמן קצר התמסורת היא 51%, אבל אם אני לקוח מאוד גדול אני אקבל 90% מהריבית בריבית בפיקדון. אז התחרות קיימת, אבל למי שיש כוח מיקוח. אנחנו רוצים לעזור לציבור שאין לו כוח מיקוח.

כשאני מקבלת החלטות השקעה גם בפיקדון, גם שם אני צריכה לקבל כל מיני החלטות, איזו הצמדה, שקלית? צמוד מדד? מט"ח? אני צריכה לדעת אם אני רוצה ריבית קבועה? משתנה? אני צריכה לדעת מאפיינים כמו מה גובה המס, מה היתרונות של דבר כזה או אחר ומה הגובה שאקבל קנס אם אשבור את תוכנית החיסכון הזאת. אם אני אשבור את הפיקדון והציבור צריך לקבל לגבי זה החלטות. אני רוצה לומר שהציבור בתחום הפיקדונות, המערכת הבנקאית מאפשרת לו לקבל החלטה, אז אנחנו רוצים לעשות בדיוק אותו דבר באלטרנטיבה של הקרנות הכספיות.

הפתרונות שאנחנו רוצים להביא בפניכם היום זה לפתוח את שוק התיווך לתחום שוק הכסף. הקרנות הכספיות יוכלו להיות מונגשות לציבור על ידי גורמים מפוקחים שלא תחת רישיון בייעוץ. אם הם ירצו לתווך מוצר שהוא לא בשוק הכסף, לא קרן כספית, הם יהיו חייבים להוציא רישיון, אבל רק לעולם שוק הכסף. רק לקרנות הכספיות כי אמרנו שאנחנו מייצרים בירור צרכים אינהרנטי בתוך המוצר עצמו.

מי הם הגופים האלה? הבנקים, הם קיימים כבר כמובן היום, אבל הבנקאי ולא דווקא בעל רישיון יועץ שיושב בבנק, חברי בורסה, נותני שירותי מידע פיננסי שחוק הבנקאות הפתוחה הכניס ונתן להם רישיון והם מפוקחים על ידי הרשות לניירות ערך וחברות נותני שירותי תשלום שמעוד שבוע וחצי הרשות לניירות ערך תתחיל לתת להם גם רישיונות.

ינון אזולאי (ש"ס):

מי אלה?

ענבל פולק:

נותני שירותי תשלום, חברות תשלום, אפליקציות של תשלום שאנחנו מתחילים לתת להם רישיונות מחדש יוני הבא.

אורן בוטא:

ואיפה 10,000 סוכני ביטוח שהם האבא והאמא של כל משפחה בישראל? למה הם לא מעורבים בנושא הזה?

ענבל פולק:

אין להם רישיונות ייעוץ.

אליהו רביבו (הליכוד):

אם הם יחסו תחת הפיקוח באופן מוסכם?

ענבל פולק:

אם הם יוציאו רישיון, הם יוכלו לשווק את המוצרים האלה. למי שאין רישיון, הוא לא יכול לתווך נכס פיננסי כי אין לו רישיון בייעוץ השקעות. הוא יכול להפנות הפניה "ליד" בעגה, לנותן שירות שיש לו רישיון. מה שאנחנו משנים בחוק הזה הוא שנותן השירות, כולל המפיצים שהם חברי הבורסה, יוכלו לתגמל מתווך על הפניה של לקוח.

אליהו רביבו (הליכוד):

על מי זה יושת? יכול להיות שמפיץ יסכים להתחלק ברווח שלו וכך הוא יספוג את העלות.

ינון אזולאי (ש"ס):

יהיה נכון לחוקק את זה.

ענבל פולק:

זה נכון. דבר נוסף מאוד חשוב להבנה, תיווך של נכס פיננסי בלי רישיון השקעות זה עבירה פלילית. רשות לניירות הערך היא לא רק רשות מפקחת היא גם רשות אוכפת וזו הפעילות שלנו ביום יום. עכשיו אני בפתרונות ומתחילה להגיע להנגשה. פתחנו קודם מי יוכל לתווך, עכשיו איך זה יראה.

היו"ר משה גפני:

את אמרת עכשיו שיש בעיות עם זה ומה שאת מציעה זה שמי שיש לו רישיון כן ומי שאין לו רישיון, לא.

ענבל פולק:

לא, מי שמפוקח. הוספנו את המפוקחים.

היו"ר משה גפני:

מי שיש לו רישיון.

ענבל פולק:

זה לא רישיון של ייעוץ, זה משמעותי, זה מעלה - - -

ינון אזולאי (ש"ס):

על הסוכנים אין שום פיקוח? הם לא בגדר הפיקוח?

ענבל פולק:

הם לא מפוקחים על ידינו, הם צריכים להוציא רישיון ייעוץ, הם יודעים לדבר על פנסיוני, לא על השקעות, אלה שני רישיונות שונים. אני מציעה שנבחר ביחד את האלטרנטיבה שאנחנו רוצים, הרצנו סימולציה לפני כשנה כשהריבית הייתה 4.25% ופנינו עם 50,000 לקבל ציטוטים. באיזו מהאופציות הייתם בוחרים, הייתם בוחרים את אופציה 5 כי היא נותנת הרבה יותר. אם הייתם משקיעים 50,000 שקלים בחודש בקרן כספית הייתם משיאים תשואה של 4.1% בהפרש של 2.5% מכל שאר הבנקים שציטטו לנו את הריבית לאותה תקופה. כל זה כשהקרן משקיעה בנכסים הסולידיים ביותר, בפיקדונות ובמק"מ בלבד.

אליהו רביבו (הליכוד):

הרצתם סימולציות מה תהיה תגובת הבנקים לעידוד השקעת הכספים הפנויים מרגע שאנחנו מריצים אפשרות הרחבה לקרנות?

ענבל פולק:

כן, אבל הנתון יחסית ישן כי התחלנו לעבוד על החקיקה לפני שנה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

זה תשואה על כמה?

ענבל פולק:

בדקנו מעבר במהלך שנה 2021-2022, זה היה מוסיף עוד 4 מיליארד הכנסות לציבור.

אליהו רביבו (הליכוד):

זו לא השאלה, היום לבנק אין תמריץ לעודד את הלקוח הקטן שיש לו כסף זמני פנוי, שהכסף יעבוד בשבילו. אין לו עניין כי הבנק מרוויח מזה יותר. אני מבקש לדעת אם הרצתם איזושהי אנליזה שבוחנת את תגובת הבנק בהשפעה על הכוונת כספי הלקוח.

ענבל פולק:

לא בדקתי אבל אני יכולה לצטט שכל אחוז נוסף שייתן בריבית, המערכת הבנקאית מפקידה 10 מיליארד.

אליהו רביבו (הליכוד):

ומשכך היא תמצא פתרונות יצירתיים לעודד את הלקוחות לעשות שימוש בכסף כי יש לה תמריץ לגרום להם. אומרים שכל האומר דבר בשם אומרו מביא גולה לעולם.

אלי דלל (הליכוד):

אם אפשר הערה, המצגת והכוונה מאוד נכונה. הבעיה שלי היא עם אותם אנשים מבוגרים שלא מגיעים לזה. חשוב לי שכל מי שיש לו כסף, 50,000 שקל בבנק ובמשך שלושה חודשים לא נגע בכסף, שיתקשרו אליו יועץ ההשקעות או הפקיד וישאלו למה הוא לא פועל ולא עושה. אולי יגיד שאין לו טלפון ולא היה יכול? אתם יודעים מה זה להתקשר לבנק? מישו מכם ניסה להתקשר לבנק לבקש שיחה עם בנקאי? לפעמים לוקח לי חצי יום.

היו"ר משה גפני:

השאלה שלך ברורה.

טובי הריס:

אם אפשר התייחסות של רשות התחרות, אני יכולה להתייחס בדיוק לנקודה הזאת ואני חושבת שזה יניח את דעתם של חברי הכנסת. שמי טובי הריס מרשות התחרות, ההצעה כאן היא לצרוך את המוצר הזה, שיהיה תחליף יותר קרוב לפיקדון. השאלה שאתה שואל היא שאלה לגמרי נכונה, שיש את המוצר אבל יש ניגוד עניינים מובנה, אינהרנטי, להגיש אותו.

לגבי השאלה שנשאלה כאן, אנחנו רואים במסמכים פנימיים של הבנקים שהם אומרים שקרן הכספית זה הדבר שמאיים עליהם, זה מאיים על הפיקדון וזה מה שהם מסתכלים עליו, כמה כסף בורח וככה הם קובעים כמה יציעו בפיקדונות.

לכן, בין ההוראות שהרשות עכשיו שוקלת, הכרזה על קבוצת ריכוז, לתת הוראות לבנקים. זו אחת ההוראות שאנחנו שוקלים, לחייב את הבנקים להראות באופן יזום ללקוחות כשהם באים לחדש פיקדון. גם אם יש לו יתרת עו"ש, פעם ברבעון תהיה לו הודעה, אתה לא תקבל ריבית עם קרן כספית.

אלי דלל (הליכוד):

יפה. תודה.

ינון אזולאי (ש"ס):

למה חיכיתם עד עכשיו?

טובי הריס:

אנחנו בתהליך - - -

ינוו אזולאי (ש"ס):

כמה זמן התהליך?

טובי הריס:

אנחנו כבר בהליך של שימוע.

אלי דלל (הליכוד):

אז למה נתת לי להתעצבן?

היו"ר משה גפני:

מהניסיון שלי בכנסת, מה שקורה עכשיו, הם יבדקו את השאלה שלך, הם עושים עבודה קשה עם כל התוכנית הזאת, יש להם עוד חוק שהם אמורים להביא לפה ועדיין תהליך. אם אתה רוצה להכניס אותם להתקדמות בעניין של מה ששאלת, תגיש הסתייגות לחוק, שמה שהיא אמרה עכשיו יהיה בחוק, לחייב את הבנקים להודיע למישהו שכך וכך חודשים הכסף שלו שוכב בעו"ש, שיהיו חייבים להגיד לו.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

יש לי תחושה שאיגוד הבנקים יתנגד.

מיכל שיר סגמן (יש עתיד):

בזמנו הגשתי את הצעת חוק חשבון להשקעה שמדבר על הניוד, על פטור מרווחי הון כשמעבירים מקרן לקרן. למה לא להטמיע את החוק הזה בתוך החוק הזה ולייצר את התחרות ואת הגמישות?

ענבל פולק:

זה לא קשור ספציפית לזה, זה נכון לכל קרנות הנאמנות, כשמוכרים קרן נאמנות, יש - - -

מיכל שיר סגמן (יש עתיד):

זו פשוט הזדמנות להכניס את זה בפנים.

היו"ר משה גפני:

אם אפשר לתת תשובה לדבר הזה בישיבה הבאה. פתחתי פה פתח שאפשר להכניס הסתייגויות. אם אלה דברים טובים אז למה לא.

ענבל פולק:

זה בהחלט משהו שאנחנו מקדמים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

שאלה לגבי הטבלה, התשואה היא לפני מס?

ענבל פולק:

לפני מס ואחרי דמי ניהול. אני רוצה להסביר איך מגיעים לתשואה כל כך גבוהה.

היו"ר משה גפני:

אם את יכולה להסביר לי למה הקרן הכספית נותנת את האחוז הגבוה?

ענבל פולק :

הקרנות יכולות להשקיע בפיקדונות, במק"מ, באג"ח מדינה, בעסקאות ריפו, כשקרן מנהלת 20 מיליארד שקל והיא פונה לבנק לקבל פיקדון, אז היא מקבלת פיקדון ג'מבו, היא לא מקבלת את הפיקדון שכל אחד מאתנו יכול להרוויח על אותם 50,000 שקלים. אתם זוכרים מהטבלה ציטוטים על 50,000 שקלים. היתרון לגודל הוא משמעותי פה בתחום שוק הכסף כי עוד תוספת ריבית באה לידי ביטוי.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אגב, בקרן הזאת אפשר גם להפסיד. גם את זה צריך להגיד.

ענבל פולק :

ההשקעה היא מאוד סולידית.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

זה נכון, אבל באופן עקרוני אפשר גם להפסיד.

קריאה :

תלוי כמה כסף יש לבן אדם והוא מחליט שהוא שם.

ענבל פולק :

על מה?

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

נניח אם השקיע בנדל"ן והפסיד.

ענבל פולק :

זה רק משקיע באגרות חוב מדינה, אגרות חוב AA ומעלה של חברות, מק"מ ופיקדונות. אין פה שום דבר אחר, זה שוק הכסף. אין מניות. זה רק שוק הכסף, זה הכי סולידני שיש. הדבר שיכול לקרות זה שכמות מאוד גדולה של אנשים ימכרו מק"מים בבורסה ותהיה ירידה. אבל אחזקה של מק"מ עד הפיקדון מבטיחה שבנק ישראל ישלם את ההלוואה שהוא לקח מהציבור. אז אנחנו מדברים על תקופת זמן של השקעה, שהיא מאוד קצרה, 90 יום.

החידוש הגדול, זה הפתרון שאנחנו מביאים בפניכם, זה לייצר קרנות מועדים קבועים שהקרן סגורה למשך תקופה שהיא מודיעה עליו מראש והאחזקות שהיא מחזיקה באגרות חוב, במק"מים או בפיקדונות, יפדו לפני המועד הקובע ועל החלק הזה היא תוכל לחשב את הריבית. היות והקרן סגורה וכסף לא יכול להיכנס ולצאת במהלך תקופה, אז מה שהיא מחשבת בהתחלה, זה גם מה שהיא תיתן בסוף. לכן אנחנו מרגישים בנוח לאפשר לסוג הקרן הזאת גם לפרסם את התשואה הצפויה.

זה יאפשר הנגשה, דברנו על איך הלקוח יידע, בעת הבחירה, הלקוח צריך לדעת מה שווה לו. הוא קיבל ציטוט מהבנק ומה האלטרנטיבה. אנחנו רוצים שבאופן שזה יוגש לכל אחד מאתנו וכשניכנס לאתר חשבון הבנק יהיה אזור בו יהיה כתוב את כל מוצרי שוק הכסף בצורה שהם יוכלו לבחור ובלחיצת כפתור זה יקרה.

היו"ר משה גפני :

שני דברים שארצה לשמוע עליהם זה מה שהעלתה חברת הכנסת מיכל שיר ומה שהעלה חבר הכנסת אלי דלל. היות ואנחנו מדברים על הצעת חוק, הדברים האלה לכאורה נכונים. אני מבקש שתבדקו את הדברים האלה. זו טענה נכונה, נעשה פה חוק גדול, נמשיך את התהליך ובסוף יגידו שאותו אחד שהכסף שלו שוכב בעו"ש והבנק מרוויח על זה הרבה כסף, בו אתם לא נוגעים, לו אתם לא דואגים. יש הצעה שאומרת שאם יהיה כסף בסדר גודל מסוים, שנמצא הרבה זמן בבנק, אז הבנק יהיה חייב להגיד לו

שיש לו כסף בבנק ולא נגעו בו ולא עשו אתו שום דבר, אנחנו מפנים אותך ליועץ כספי וכדאי שתשקיע אותו. לא נוכל לעשות חוק כזה בלי שיהיו פתרונות.

ענבל פולק:

הנקודה המשלימה של זה, קרן נאמנות, היחידות שלה מוחזקות בחשבון ניירות ערך, לא לכולם, ובעיקר ציבור שמחזיק עו"ש ופיקדונות, אין חשבון כזה. לכן הנראות חייבת להיות במקום שהלקוח רואה. הוא לא רואה חשבון ניירות ערך כי אין לו. אבל אם הוא יבחר את האלטרנטיבה של קרן כספית, הוא יצטרך שבאופן אוטומטי דיגיטלי יפתח לו חשבון ניירות ערך שהרכישה שלו תהיה קלה ונוחה ולשם אנחנו מכוונים.

יש דוגמה איך זה אמור להיראות. כל המוצרים שהם אלטרנטיבה אחת לשנייה באים ביחד. זו האסדרה שאנחנו מביאים לכם היום, אסדרה של חוק השקעות משותפות ואסדרה של חוק הייעוץ, תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה. אנחנו מודים לך. בישיבה הבאה נבקש את הפתרונות לשאלות ותשובות לשאלות שנשאלו. אני מודה לכם שאתם עושים מאמץ לפתור את הבעיות שהן לא פשוטות. נשמח מאוד לחוקק חוק שימצא פתרון לכל הבעיות שהעלית ועוד אחרות שהעלו חברי כנסת. תודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:00.